

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 ft. Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra czimezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hirdetések, kéziratosokat péntekig kérjük beküldeni

HIVATALOS HIRDETESEK DIJA:

100 szög 2 ft. ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több

A különböző nyelvek s a Chauvinismus.

(S.) A szentírásból tudjuk, hogy a bábeli torony építésénél a fennhéjázó emberek nyelvét, az Isten megzavarta, minek folytán azok egymást többé meg nem érthetvén, szót szédledek a világba. Az az óta lefolyt sok ezer év alatt, legalább a különböző nyelvek ügyében, senkinek se jutott eszébe, hogy bárki ellen, mert az történetesen más nyelvet beszélt és értelt, harczba állt volna.

Egyedül a különböző nyelvek után osztályozni akarni a népeket, ezen találmányt, egyes erőszakoskodó szlávok felültek most legujabban csak fel; e dicsőséget az alkalommal tőlük elvitatni nem fogjuk — de ha ezen abszurd találmánynak a végzetlajt bíráljuk, arra a következtetésre jutunk, hogy ezen találmánnyal egyesek csak is fellünni, zavart csinálni és a zavarosban halászni szeretnének. Egyénilag azt látjuk ezen nemzetiségi igazgatónál, hogy azok egyenként mind csupa elszerecséltenedett, jelentéktelen, mérges nyelvű s erőszakoskodásra hajlandó emberek, kik sem kiváló észbeli tehetséggel, sem vagyoni, sem polgári állastuknál fogva nem imponálhatván, a világon nagyobb szerepet játsznai a nyilvánosság előtt hivatva nem is lehetnek.

Minden nyelv szép, mind szépen hangzik, mind kedves az, melylyel az emberek egymást megérthetik. Az emberi nyelv a lélek akaratnak lévő

a kifejezése, oly érintkezési eszköz, mely képesít arra, hogy egymás akaratát megérthessük, egymást támogassuk, egymás között az egyesülést létesítsük, egymás iránti szeretetet felébresztve, együttesen magunk és az összes emberiség boldogításán működhessünk. A ki tehát a nyelvet a kedélyek felingerlésére és az egymástól való elidegenítésre készült felhasználni, az vissza él a természet törvényeivel s előbb vagy utóbb rajta a természet meg fogja magát bosszulni s el kell bukni, mert ez a végzete.

A sok nyelven beszélni és érteni tudás tehetsége nem adatot meg minden egyes embernek, 5—6 nyelvet is már kevés mivel ember bír megtanulni s e világon nagyon kevés azon nagyobb államok száma, a hol több nyelvet beszélő népességek, vagy nemzetiségek nem volnának; ezeknek tehát minden egyes állan keretében anyanyelvükön kívül legalább is az állami nyelvet meg kell tanulni, saját jól felfogott érdekükből is. — Ezen természet törvénynek mindenütt látjuk az érvényesülését s tudjuk azt mindnyájan, hogy a ki Amerikában boldogulni akar, meg kell tanulnia angolul, Franciaországban francziául, Németországban németül stb. Magyarországon tehát magyarul.

Ez egy olyan kényszer kötelessége minden rendezett államban lakó egyes embernek, mely alul kibújni saját jól felfogott érdekei miatt

nem is lehet; ezt az egymásra szorult állapotok, az egyes emberi szükségletek így hozzák magukkal és végül ez is egy oly természeti törvény, a melyet az embereknek megbontani nem lehet.

Mind ezeknek következtetésében a fenn említett szlávok feltek találmánya tehát, nemcsak hogy nem hasznos az emberiségre, de nem is életképes, mert a természet törvényeit emberek sem megváltoztatni, sem megszüntetni nem fogják tudni soha. — Így van az a természet törvényei szerint meghatározva és valamint a csillagok járára fenn az égen most is olyan mint 2000 év előtt a Ptolemeusok idejében volt, bizonyosak lehetünk a felül is, hogy olyan marad; tehát az emberek különböző nyelvei ezeket is.

Az államok léte az ősi idők óta napjainkig s talán a világ végéig is mindig az egyes hatalmasok, vagy az állami hatalomtól függött; ez is a természet törvénye szerint van. Ha valakom föderatiónok létesülének a legmagasabb műveltségű fökra jutott nemzeteknél, ez is csak hatalommal fog fenntartatni; látjuk ezt a mivel éjszak-amerikaiaknál is, egymásközötti háborúkat után.

Magyar hazánk bel ellenségi szöjarczaiban már olyast is állítottak, a mit még őik magok sem hisznek el, például »hogy Turóc-Szt.-Mártonban nemcsak a nép, hanem mindenyik valóban intelligens s valamint jelentő ember, igaz hívő tót s a ki nem volna az, az apostata, re-

negát és áruló.« (N. N. 1889. szept. 7. 105. sz.) — És mikor már a slávok minden ellenérveiket kimerítették, akkor ellenfeleiket chauvinistáknak czimezgetik. Minthogy ezt a megnevezést mindenütt és oly sokszor hallottuk tőlük, lássuk tehát, mit jelent ez a szó, hogy értsük meg egymást.

Chauvinismus! E szóval eredetileg az I. Napoleon bámulóit és az utána rajongó s 1815-ben elbocsátott császári katonákat csúfolták, kik között állítólag sok Chauvin nevű egyén volt. Azóta már, a képmutató hazafiságot s azokat, kik túntetöleg dicsekednek hazafiságukkal, holott nem jó hazafiak, vagy a kik saját nemzetik nagyságot más nemzetek rovására kidöcsérni, hibát pedig be nem ismerve ostentatíve más nemzeteket neveltségessé tenni és gyalázni igyekeznek.

Már pedig ezen hibával a magyar soha sem birt és így értelmezvén a chauvinismus szót, ezt visszautasítjuk s kövessék meg önmagukat ellenségeink, de sem a felvidéki, sem az erdélyi, sem a többi közmívelődési egyesület más nemzetek, sőt nemzetiségek, de még más fajnépek rovására sem szokták a magyart felülemelni s másokat neveltségessé tenni.

Mást, egészen mást akarnának ez alatt a szó alatt mondanis érteni ellenségeink s a gyűlöletökben minden iránt, a mi magyar, kár pedig ennyire ellenségeskedni, mert higyjék el, hogy

TÁRCZA.

Egy kis cseh és a házasságról.

A F. H. eredeti tárczája.

Révész Lajosról

(Folyt. és vége)

Amint fennebb rámutattam, csupán nyelvbeli emlékek van arról az időről, amikor nálunk a leányok eladók voltak. A leányrablások kora is lejárt; legfeljebb ha elvéte egyegy ábrándos lovag ráadja a fejét; de ez is már nem rabol, hanem csak szoktat, — s a legtöbbszór megbánja később, mint ama bizonyos tatár. Annak is kezd ideje múlni, amikor a szülők szemelték ki fiuk számára a feleséget s ha kedvükre valót találtak, tárgyalást kezdtek a leány szüleivel; s ha meggyezhettek, összeadták a fiatalokat, akiknek volt még elég idejük megszeretni egymást — az összekelés után. A mint a tapasztalat bizonyítja, nem volt ugyan ez sem rossz, — de hát a mai kor igényei mások.

Ma már a völégényjelölt jobban szereti maga megbeszélni azokat a kérdéseket a leány szüleiével, melyeket valaha mind a két fél szülei közösen hánytak-vettek meg igaz, hogy e tekintetben a reményteljes ifjúknak sokkal kényelmesebb helyzete van mint egykor nagyatyáknak volt; mert az tudta ugyan, hogy a menyülű szánt leány szülei elég módosak, el is ment h a z t ü z n é z n i, azonban azt, hogy mit adhatnak a leánynak, mégis csak szóbeli érintkezés után tudta meg a kiszemelt atyjától; míg a mai fiatal ember egyszerűen nem megy háztűz nézni, hanem csak a telekkönyvi hivatalba — s onnan egész biztonsággal meg tudhatja

vajjon — szerelmes-e a kiválasztottba, vagy nem? S ha az így szerzett értesülés alapján meggyőződött a felől, hogy az illető anygal nélkül nem élhet, kiöltözik a lehető legszebben s beállít a szülőkhez, megkéri imadottja kezét — és ha megkapja, igen meg van elégedve önmagával; ha nem, hát a telekkönyv esetleg hamarosan meggyőzi, hogy hiszen tulajdonképpen nem is ez volt az, akiért az ő nemes szive lángol, hanem ime, emez.

Az ilyenek azt állítják, hogy a bankoprés felfedezése óta nincsen istenből találmány a telekkönyvvel.

Azt mondják — nem tudom, igaz-e — hogy a mai házasságok néhány százaléka ilyen módon kötöttik.

Az azonban bizonyosan tudom, hogy tekintélyes százaléka összeronaltatik. Engedjék meg kérem, hogy azok kedvéért akik netalán tan ennek híret sem halottak, néhány szóval erről is beszélhessek.

Mindenek elől megkérdem ezektől, hogy vajjon hallottak-e valaha a kávé néni kék hírt?

Közebevetve a legnagyobb sietséggel megjegyzem, hogy én a leghatartalanabb tisztelettel viseltem a kávé néni kék iránt.

Megmondom miért?

Azért, mert én igazán a legönzetlenebb és a legaldottabb lelkeknek ismerem őket.

Tudom, hogy vannak velem ellenkező meggyőződésű halandók is, akik azt állítják, hogy ezek még azt is kikutatják, hány font petróleumot éget el az ember egy hónap alatt s ebből képleten történeteket tudnak kiokoskodni; ezek még azt is megvizsgálják, nem réz-e az ember után felesége, mikor hazulról elmege? mert ha igen, akkor feltétlenül azért leselkedik, nem csinál-e valamely tit-

kos imádott ablaka alatt Fenster-promenadot a férje?

Azomban én az e hiten levőket a legelfogultabbnak lényeknek tartom.

Híszem, még ha úgy volna is, még ha a kávé néni kék csakugyan foglalkozna is eféle dolgokkal, nem kell-e elismernünk, hogy ezek a legelőnnek tanújelű adjak emberszaki iránt való érdeklődésüknek? S a mai anyagiasság világban nem tiszteletré méltó tulajdonság-e ez?

No ne is beszéljünk erről többet.

Azt akartam tehát mondani, hogy a kávé néni kék azok, akik a legnagyobb előszeretettel üzik a fiatalok összeronolását. »Tudja-e kedves öcsém, hogy maga nagyon kedves, szőlő, jóvaló fiatal ember« szólítja meg minden előzmeny nélkül ismerőst. — Oh kérem! hebeget a nem várt tamadásra. »Igazán úgy szeretem, mintha saját gyermekem lenne. Hallom, nőszüni szándékozik. Vigyázzon ám magára, szörnyen vigyázzon, mert a mai leányok ilyenek, meg olyanok, egy komoly fiatal ember csak nagy keresve találhat köztük magához valót.« A fiatal ember meg akarja mondani, hogy még nem jutott eszébe keresni közüök, — de nem hagyják szóhoz jutni, »Azt mondják, Katicát szemelte ki? No ha ez igaz, úgy szívből gratulálok; tudja, én ismerem mindkettőtjüket, de ösztintem megmondhatom, hogy soha szerencsésebb választást, soha összeillőbb part nem láttam.« Most aztán következik Katicia szépségének, jószágának, neveltségének és igen tisztességhez hozományának leírása, úgy hogy mire ez alaposan be van fejezve, — a fiatal emker legalább is azt gondolja magára: no-no, lehet ebben valami! S a legközelebbi alkalommal okvetlenül érdeklődve fog Katicához közeledni.

Akkora aztán ez is hallott már egyet s mást Zoltánról. A többek közt azt is, hogy igen komolyan tudakozódott felőle és alighanem fülig szerelmes belé. Hogy minél többször találkozzanak, arról gondoskodva van, valamint arról is, hogy közben mindig legyen mit hallani egyiknek a másiktól. — Egyszer aztán arra ébred a két fiatal, hogy csakugyan fülig szerelmes egymásba. No, hogy ebből házasság lesz, az bizonyos, — hanem az is bizonyos, hogy ezek úgy vannak összeronolva s mesterséges közbenjárás nélkül talán soha nem akadtak volna egymásra.

A legizább — s szeretem hinni, hogy a leggyakoribb — házasság szerző mégis napjainkban a szerelem.

Ne ijedjenek meg kérem, nem fogok sem holdsugárról, sem fülemile csattogásról beszélni; haragom ezt a költőnek, akik ezek nélkül ügysem képesek szerelemről énekelni.

Pedig édes Istenem! milyen távol áll az igazi szerelemtől az az érzelme, amely ilyes kikülsőségeket tud csak lelkesülni! Tetszeni és szeretni, egymástól óriás távolságban lévő fogalmak. Egy jóízű embernek tetszik mindaz, ami külsejéről fogva kellemes benyomást gyakorol rá; de szerelmes csak abba lehet, akinek belső tulajdonait is becsülni, tisztelni megtanulta.

Meglátjuk egymást a fiatalok, kölcsönösen találnak tetszeni valót a másikon; keresik az alkalmat, hogy egymás közelébe juthassanak és minél többször találkozzanak, annál ügytelenebbek egymással szemben — és annál szerelmesebbek. Nem tudna egyik is megmondani, mit szeretett meg a másikon? Szemét? száját, alakját? Hiszen eszik tenne rá, hogy soha ennél igazóbb szemeket, mosolygóbb ajkakat s kedvesebb alakot nem

ur kezdeményezésére a törvényhatósági bizottság kebelebből egy szűkebbkörű munkálattal a város vízkérdésének megoldását elősegítendő.

E bizottság néhány, az akadémia részéről nyert szakértői együttes működése után, különösen Farbakó István akadémiai igazgató által kivált szakértőmellem és buzgalommal összeállított munkáit az évben egy törvényhatósági gyűlésen ismertette meg.

E munkálatok lényege, hogy a városi alsó tavat a szükségletre mérten megnagyobbítsuk, a tó partját kiépítsük s a tavaszi esőzésekkel a föltséget fölfogva s a vizet megsűrűve, az így nyert szűrt vizet a városi lakosságának vascső-hálózatban rendelkezésére bocsássuk.

E terv szerint a selmeczi vízkérdés problémája a legegyszerűbben volna megoldható s az ez utó nyert vízzel elláthatnánk minden szükségletünket. — Bárminő költségességnek lássék is az az összeg, melybe ezen benyújtott tervnek keresztült vétele került volna, így fontos s egészségünket oly körülbelül érdeklő kérdés helyes megoldásánál nem a városunk terhelő ezen nagyobb kiadástól jectem volna vissza, hanem a Dr. Tóth Imre állásponjtát magamévá téve: ne használjuk ivási célra a szűrt vizet addig, míg forrásvízre rendelkezhetünk.

Általánosságban e helyt megjegyzem, hogy részemről a tervezett nagyobb szabású vízvezetése csak akkor egyeznénk bele, ha a tervezett kivételre előirányzott összegben felül még legkeveseb 50.000 forint tudnánk alapítványul lenni oly célból, hogy ezen összeg évi kamataiból a szűrtök a megkívántó legnagyobb pedantériával tisztán tarthassuk; különben a dr. Tóth által igen helyesen kifejtett azon misériába esnénk, hogy egészségi szempontból véve, a jelenleginél még sokkal rosszabb állapotot teremtenék.

Tek. Törvényhatósági Bizottság!

Állásponjtát kifejtve, én adott viszonyok között városunk területén az ivóvizet a használati víztől egészen elkülöníteném miután nem tartom helyesnek, hogy a határunkba levő, minden technikai nehézségek nélkül könnyen fölfogható, egyesíthető és levelezhető ivási és főzési célokra kell mennyiségű, kristálytiszta, kitűnő minőségű forrásvizet, először tözével, illetve anyagot, jspapot és szerves anyagokat magával ragadó esővizet beszennyezni, összevesztjük, s csak ezután — habár szűrt állapotban is — levelessük.

Tervem a meglevő vízmennyiségben nem változthat; csak az ivóvizet, az egyéb használati víztől elkülönítve, két egymás mellett letezt csőhálózatban kívánja levezetenni.

(Folytatás következik.)

HIREINK.

Szives tudomásul Több oldalról hozzánk intézett tudakozásokra feleletül tudatjuk lapunk tisztelt bartaival, hogy szivesen fogadjunk t o t n y e l v e n i r o t t közleményeket és tudósításokat is azokról, akik a magyar nyelvet irásiban nem bírják annyira, hogy azon gondolatokat összefüggően kifejtzék tudnak. Szerkesztőségünk gondoskodni arról, hogy az úgy beküldött cikkek híven levezetessanak lapunk számára.

Bende püspök befejezte körútját, e hó 14-ig Stubbyafurdón pihent, hol a vármegye előkelősége: Justh Kálmán főispán, Justh György orvos, képviselő, Beniczky Kálmán alispán, Rakovszky Ivan és Justh Ferencz viszonozta a püspök látogatását; továbbá a vármegyei klerus tisztelgett főpapjánál. 14-én tavozott a püspök megyénkbeli a megyei hatóság és papsága kíséretében. Kísérete Turcskegy ment a püspökkel, hol Zorkóczy Tivadár főszolgabíró megható a megleg szavakkal búcsúzott el tőle. A püspök megleg szavakban emlékeztet meg a szives fogadtatásról, melyben az egész vármegyében részeltetett s megköszönve a hatóságának hivatalos útja közben tanusított szives támogatását, meleg búcsu után távozott körünkbeli.

Közgyűlés. Besztercebányán Zolnyóvármegye törvényhatósági bizottsága f. é. szeptember hó 12-én, d. e. 10 órakor, Baró Radvánszky Béla elnöklete mellett, rendkívüli közgyűlést tartott. A főispán bevezető beszédjében előadta a közgyűlés legfontosabb tárgyát, a központi főszolgabíró személyi ügyét. Ugyanis a főszolgabíró ellen egyelőre öt különböző köz hírek keringnek, a főispán e hírekről magát az alispán által informáltatta, de bennök semmi terhe-

lőt nem talált, vad szintén nem történt, sem más konkrét eset nem merült fel a nevezett tisztviselő ellen, így ő ellene a fejelelmi vizsgálatot meg nem indíthatta. Miután a közsa hírek és rágalom nem szűntek meg, azért maga a főszolgabíró kért maga ellen fejelelmi vizsgálatot, hogy megjelezt helyreálljon. E kérvényvétel foglalkozott a közgyűlés ma, s úgy határozott, hogy kiküldött 3 tagú bizottság, Schölercz Rezső, Kollár János és Gölöner Frigyes személyében, kiknek az a feladatuk leendő, hogy felszólítsa mindazokat a vármegyében, a kiknek esetleg valami panaszuk van az említett főszolgabíró ellen, s ezen panaszokat tüzetesen megvizsgálja, tegyenek jelentést az ügyről a jövő közgyűlésen, mikor is a közgyűlés érdemleg fog határozni a dolog felé. — Dobronya községnek, az építendő úti hidak mellett fekvő területek átengedése iránt. — Luczató községnek, a községben építendő kápolna telke — iránt és Libetányba nagyközségnek, a tűzoltó egyesülettel 500 fittal való segélyezés tárgyában hozott határozatokat, a közgyűlés helybenhagyta; ellenben Badin községnek, az italmérés haszonbér 10% elengedése tárgyában hozott határozatát a közgyűlés megsemmisítette. Ezzel a gyűlés véget ért.

Installáció. A Besztercebányához közel fekvő felső-misencsi ós régi templom az újonnan megvásárolt, illetve kinevezett római káth. plébánosnak: Vicsák Györgynek a beiktatása szeptember hó 17-én ment végbe. Az ünnepélyes aktusban résztvettek: K a m a s z y M á t y a s apátkanonok mint installáló, Halassy J. örs. keyé és Herritz Rezső főbíróként mint patronatusok, azonkívül számos egyházi és világi férfiú. Az installáció délelőtti a templomban tartott. K a m a s z y M á t y a s hatalmas és rendkívül szép beszédje kíséretében iktatta be az új plébánost, svívere követve, hogy az egyház és drága hazánk felelősségét elmozdítani minden erővel igyekezzék. Ezen hatóság beszédre Vicsák Rezső szónoklattal válaszolt, s a maga részéről biztositotta a jelenlétüket, hogy az egyház jóvaltat szíven hordja és annak előmozdítását minden tőle kiterhelő eszközzel előbbre vinni iparkodik, továbbá, hogy a hazai felvilágosítást és megmozdítását főfeladatúli tűzi ki. A szent mise végeztével az egész társaság az új plébános vendégiszertető házaához vonult; hol ebéd alkalmával szobbnél szobba toaszok váltottak fel egymást. K a m a s z y a új plébánosa, Vicsák K a m a s z y r a s a patronatus tagjaira, H a l a s s y a jelenlétükre és az új plébánosa mondatk szép felköszönetet. Az egész társaság a legvidémből hangulatban késő estéig maradt együtt. Szívünkbeli gratulálunk az új derék plébánosnak és kitűnő hazafinak!

Tűz Szt. Péter. A város kakas a mult heten Szt. Péter látogatta meg. Hétfőn este 9 óra tájban a tűzoltók vérszélésére riasztotta fel a mártóni községet; akik a jeleire az utcára szaladtak, remélve láttak az égőből eddél felénk jectő vörösséget, mely látványra nézve vetekedtek a legszemből északi fényfel. Három ház és három paita lobogó lángja volt, mely azt a rémes fényt, vetette a sötét égboltra. Luptak, Kazár és Proksa szt. péteri gazdák házaí és összes évi termése hamvadt el s csak az volt a szerencse, hogy a nap közben dühögött északi szél alkonyatra lecsendesült.

A lipótvármegyei közösi és körjegyzők által Lipto-Szt. Miklóson a vármegyeháza helyiségében 1889. évi szeptember hó 17-én tartott közgyűlés alkalmával közzévetnára Eördögh Alajos tagtárs előadta, hogy a f. év nyarán Olasz-Francia-és Angolországban Svajczban és Ausztria tartományokban nagyobb utazást tett s ugyanekkor a párisi világkiállításra is megtekintette s Turinban Magyarországot volt kormányzó K o s s y t h Lajos hazánkfiánál személyesen tisztelgett, egyszerműnt esetelle az új folyamóban s a turini remetéln szerzett élményeit és letelekölő magasztos benyomásait. A nagyérdemű előadást feszűllyel figyelem mellett hallgatta meg a közgyűlés és P a l u g y a s J u l y a megyei főjegyző s az egylett díszelőndi indítványára Eördögh Alajos érdemes tagtársnak azon hazafias faradozása és buzgósaért, mely szerint a külföldön járvá Kossuth Lajos nagy hazánkfiánál az egylett képviselőben is tisztelgett s annak meleg érzelmet tölcsmócsa. Jegyzőkönyvi elismerés és köszönet szavazatokat.

Felolvasás Besztercebányán. Sztrakosch tanár és híres recitator e hó 17-én és 18-án előadást tartott a takarekpenzárnyagteremben. Az előadás szépen sikerült. Nagy számú közönség jelent meg a felolvasáson.

A Matyas- király-emlék javára Selmezbányán nyilvános előadás tartása van tervben. Egyik előadó dr. Toldi László a főváros főlevéltárnoka lesz, ki az irányú előadást Teplitz fürdőben kezdte meg a firdő évd vége felé. Az előadás csak úgy szeresztet anyagi sikert, nézetünk szerint ha annak vetesését a Szintnyosztály veszi a kezébe.

Havazás. Szokatlan hamar köszöntött be az ósz évben Liptóban és Turócban is.

Az első hó 15-én esett, azóta aztán csaknem naponként sűrű felhők borítják a hegyeket s csaknem folytonosan havazik annyira, hogy a hegyek tetői már vastag hóréteggel vannak fedve, mely aligha fog ez évben már elolvadni, ha esetleg melegebb napjaink lennének is.

Brutális Besztercebányán szeptember hó 16-án este Bodorik nevű szabónál szennazónális eset történt. Ugyanis az említett szabónál munkában levő legény, nem tudni haragból-e, vagy más indokból, bottal úgy fejebe ütött egy inast, hogy az azonnal öszerogyott és egy-pár perc múlva meghalt. A legényt azonnal megfogták és börtönbe kísérték és most ott várja brutális cselekedetének méltó megbüntetését. Az inast pedig e hó 18-án nagy részvét mellett temették el.

Tanítói gyűlés. A besztercebányai egyházterületen lakó római káth. tanítóegyesület szeptember hó 24-én Besztercebányán tartja a püspöki palota nagy termében rendes évi közgyűlést. A gyűlésen Bende Imre püspök fog előkölni.

Rablótámadás világos nappal. A mint nem csekély meglepetéssel értesülünk, f. hó 15-én Károlyfalva község határában a Blatiniec-felé vezető úton oly büntény követeltet el, mely jámbor felvidéki népünk között ugyszóval példátlan, már azon vakmerőségénél fogva is, a melylyel végrehajtott. Benyó József Orszországbán házál bírtalmaz lakos a büntény áldozata. A nevezett épen Orszországból térten haza, az eső előle a kérdéses nap délutánján a Károlyfalvi kormsámba tért be, a hol Hinczován és Szomora Kasa Györggyel mint régi barátaival időgált. A mint hazafelé indult a két rovtól előlélt egyen elkísérel, a községbeli kiérven Szomora Kasa György felöltöztötte Benyó Józsefet fíznetek hó 17-én 70 km-nyi tartozását. A szennazóna tartozásból egy forintot vett elő és azt Szomorkán azon szavakkal: Neszte itt van kamatostól nyújtotta át; erre a nevezett Benyó Józsefet torokn ragadva aradta ültette és a földre taperte, a távolabb levő Hinczován pedig azt kiáltotta, hogy őt is agyonnyeri, ha nem jó segítségére. Ennek segédkezésével azután a földön heverő áldozatból, a kinek feje nem kevesebb mint ötéven helen zúzótt be, annak zúst óráját és 10 forintnyi készpénzt rabolták el. A két gonoszterv csak a segélykialtásokra elősőtő Károlyfalvi riasztoltak el, mert különben a vakmór rabló-támadás valószínűleg gyilkossággal végződött volna. — Mindez délután 3 órakor történt. A két jó madár a helybeli kir. járásbírószék fogházában maradt a vizsgálat befejeztéig.

Halálozás. Besztercebányán Mory Jánosné 86 éves korában e hó 13-án halt megé temetése szept. 15-én ment véghez nagy számú közönség jelenlétében.

A besztercebányai római káth. legényegylet f. hó 22-én d. u. féléneg órakor évi közgyűlést tart. Az ú. files programja: 1. Előnk beszéd; 2. Az alapszabályok szétosztása; 3. A tiszteletbeli tagok választása; 4. Az alelnök választása; 5. Netaláni indítványok.

Az első kapavágás. E lapok hasábjain kimerítően ismertük azt azon nemes alapítványt, mely dr. Tóth Imre bányakerületi főorvosnak köszönettel s melyből folyog alapos a felvésszék, hogy 6-8 év alatt mintegy 25-30.000 diofalv gyaratodik Selmezb-Belabánya város vagyonra. — E terv kivételéhez az első kapavágás a meglévő napok modértén s most egyúttal mellő gyóronszarokoznak csemetkés a közutak mentén előhírnékítél a város anyagi jólétének. Ez első kapavágás, mely egyes csendben történik meg, legalább is oly fontos-sággal bír, mint az egy-egy kaszárnya építésénél nem csekély feltűnéssel tesznek meg. Kedvezők körülmények szakvatólat, lelkiismeretes kezelés, kedvező időjárás mellett alapítvány a bányaváros anyagi jólétének s iskolagyire magas fejlettségének valhatik tenyezőjére.

Kritikus nap. Figyelmeztetjük olvasóinkat hogy e hó 25-e Falb szerent viharos nap lesz. Amint magunknak is volt módunkban tapasztalni, a tudós jóvendőlései rendszeren teljesedni szoktak.

A mártóni kir. járásbírószék ügyforgalma. A polgári osztály forgalma 1889. szeptember 8-iktól — szept. 15-ig. Iktatói szaporodás 83. szám Tárvalyas tartaltott 22. Iktelt hozott 5. Elhalasztás 2. Egyezség 1. Megszűnt 1. Megkeresés 15. Végrehajtas foganatosítás iránti más hatóságbeli megkeresés 5. Végrehajtas iránti kérvény 3. Végrehajtas foganatosított 1. Árvéres megtartott 1. Felfolyamodas beadott 1. Felbevezés 1. II.-old bírósági ítélet érkezett 1. III.-old bírósági végzés 1. Telekényvi végzés 6. Kíndói jelentés 2. Hivatalos jelentés 8. Végrehajtoi és egyéb jelentés 11. Szakértői vélemény beadott 1. Illeték kiszabása úgy érkezett 4. Hagyaték 1. Kerest 3. Különbözö kérvény 2. Kisebb polgári kereset érkezett 4. Tárvalyatott 10. — II. Birteltó osztály forgalma. Iktatói szaporodás

68 szám. Tárvalyas tartaltott 18. Ítélet hozott 3. Hivatalos jelentés 8. Kíndói jelentés 3. Ügyezési indítvány 2. Vizsgálat foganatosított 4. Kérvény érkezett 3. Szakértői vélemény 1. II.-old bírósági ítélet 2. Felbevezető beadott 3. Csendőri jelentés 4. Panasz és feljelentés beadott. Súlyos testi sértés büntette 1. Rablás büntette 1. Lopás vétsége 1. Magánlak megsértésének vétsége 1. Jogtalan elsaljítás vétsége 1. Beesületés vétsége 5. Rágalmazás vétsége 2. Hatóság elleni kihágás 1. — Telekényvi osztály. Iktató szaporodás 260 szám.

Az utolsó világkiállítás kirándulás. A máv. városi menetjegy irodája tekintettel arra a rendkívüli érdeklődésre, melylyel az eddigi három párisi kirándulás találkozott s különösen arra, hogy kereskedők, iparosaink gyóronsinak leginkább a bekövetkezett ószi évadot tartják magukra néve a legalakmasabbnak arra, hogy Párisba utazzanak a jövő hónapban, Október 10-én rendez meg egy, s ezuttal utolsó kirándulást Párisba. E kirándulásra, ép úgy mint az elsőre, lehet jegyet váltani teljes állással 8 napra, vagy a nélkül, megiegyezven, hogy az ellátás módja akként van szervezve, hogy a turista választhat Párisnak mintegy 20, különböző pontokon fekvő vendégfogó között s így nem kell az étkezés miatt baba a fogadóba, a hol lakik, visszatérni. Több ilyen vendégfogó magán a kiállítás területén is van. A kirándulás jegyei 30 napra érvényesek. A részletes árak, valamint egyéb részletek felől készséggel nyújt felvilágosítást a menetjegy iroda (Budapest, Hungaria szálló) mely kívántra bárkinek megküldi a kirándulás részletes programját is.

»Azienda-Phönix. Az e hó 3-án megtartott közgyűlésekben igen fontos és örvendőtté határozatok hoztak. A tüzbiztosító »Azienda« egybeolvadt a cs. és királyi szabadalm. Phönix-szel. Bár a két intézet eddig is külön-külön igen jelentékeny üzlettel rendelkezett, de az a gyűléses folytán évi körülbelül 8 millió forintnyi díjbevetélenek megfelelő biztósítási állomány keletkezett. Ha megmondjuk, hogy a nagy díjtarifákot is egyesítették, és hogy a r e s v é y e n t ő k e t e l e m e t k é z p e n z e n b e f i z e t t 2 m i l l i o f o r i n t a k k o r m e l t a n m o n d h a t ó t á r s a l m a t, m e l y j ö v ő b e n a k a »Phönix« nevet fogja viselni, a hazai legbiztosabb s legnagyobb intézetek egyike és úgy a feleket mint az ügynőknek üdvözölni lehet e transzactio miatt. Az Azienda életbiztosító társaság is nevet Phönix, cs. kir. szabad. életbiztosító társaságra változtatja át, egyebekben azonban teljesen változatlanul megmarad, Az Azienda budapesti üzletvezetőségére jövöre is tulajonyom mértékben fog résztvenni a nevet Phönixre megváltoztatott intézetek üzemenek vezetéseben, s a legjobb biztósítóképi képi az iránt, hogy a régóta gyóronlott méltányosság cenzitál is mindig szem előtt fog tartatni. Az intézeti vagyon nagy része — a mint ösmeretes — magyar állampapírokba van befektetve, és ezen kívül a társulatnak Budapest 2 palotaja van.

Egy szer, mely több mint 30 év óta kiváló eredményéről ismeretes, joggal érdemli meg, hogy házi szernek nevezzük. Ily szer, a legkülönbözőbb gyomorbaj-betegségeknek a legjobbnak tapasztalt dr. R o s a f e l e é l e t b e l z s a m. B. Fragner gyógyszeráróbi. Raktár minden gyógyszeráróbi.

Süketeknek. Egy személy, ki egy közönséges szer által 23 éves sükettség és fülzúgásból gyógyult ki, készséggel szolgál azon szer leírásával mindenkinék, ki hozzá fordul. Czin: NICHOLSON H. J., Wien U. Kolingasse 4.

IRODALOM.

Kincset, »elle mi kincset szerer az a ki a »Képes Csaldái Lapok« című színdarabát és ismeretterjesztő kötetet hitalapra előlétezt. E lap gazdag tartalmával, értelem s írás nemestő alapműveltségű és világos szemű kiúszatónak képezi a magyar családoknak. »Nó a hazánkban« című mellékletével nélkülözhetetlen háztáji családnyáknak. Közleményei minden számban a legjobb magyar íróktól érdekes s család bármely tagjának bátran a kezébe adhatók.

A »Képes Csaldái Lapok« előfizetési ára kétféle: 6 fr. félre s 10 fr. negyedévre 1 fr. 50 kr. s a kiadóhatal (Budapest, nagy kormna-utca 20. sz.) melyhez az előfizetők legközvetlenebb postalányvonalon intézendők, kívántra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

Szerkesztői üzenetek.

888 Bpest. Verseseket csak nagyon kivételesen küldünk. Az újság minden mástól eltekintve — olyan hosszú, hogy lapunk csak kerete lehetetlenné teszi a küldést, szives fűzővel.

N. N. A jövő számban.

Ruttkáns. Elvárjuk.

Felolvas Szerkesztő: Révész Lajos.
Főmunkatárs: Vörös Ferencz.

4184. sz.
tíkv. 859

Arverési hirdetményi kivonat.

A lipító-szt.-miklósi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Herrmann Lipótnak — Weiser Jakab elleni 1300 frt s járulékaí iránti végrehajtási ügyében a rózsashegyi kir. törvényszék területén lévő Kis-Palugya község határában fekvő, a kis-palugyai 299. sz. tjkvben foglalt következő ingatlanokra

a) 1 s. sz. 28 hsz. 230 sz. ház és udvarnak Weiser Jakab nevére irt $\frac{1}{16}$. Weiser szül. Stössel Julia nevére irt $\frac{1}{16}$. — Weiser József nevére B 18 és 25. 31. alatt irt $\frac{1}{16}$. — Weiser Sarolta nevére irt $\frac{1}{16}$. — Weiser Herrman Katalinra irt $\frac{1}{16}$. — Weiser Scharman Linára irt $\frac{1}{16}$. — Weiser Edére irt $\frac{1}{16}$. és Friedmann Löwy Berta, kiskoru Friedmann Ilona, Josefina, Ede és nagykorú Friedmann József nevére irt $\frac{1}{16}$ -od részre s így az egész házra és udvarra 160 frt kikiáltási árban,

b) 2 s. sz. 67. hsz. 42 a ö. sz. az a) alatti pontban megnevezettek tulajdonán irt egész házra s udvarra 160 frt kikiáltási árban,

c) 5 s. sz. 506 a hsz. Kamenceze egész szántóföldre fentiek nevére irt ingatlanra 172 frt kikiáltási árban,

d) 12 s. sz. 481/a hsz. fentiek tulajdonán irt egész szántóföldre »medzi vadami« 169 frt kikiáltási árban,

e) 19 s. sz. 73 hsz. fentiek nevére irt egész szántóra a belsőségben, 32 frt kikiáltási árban,

f) 20 s. sz. 478 hsz. fentiek nevére irt egész szántóra »zahradu« 173 frt kikiáltási árban,

g) 22 s. sz. 504 hsz. fentiekre irt egész szántóra »kamencez« 110 frt kikiáltási árban,

h) 24 s. sz. 3333 hsz. fentiek nevére irt egész szántóra »Sivakova Paucsina Lehotán«, 28 frt kikiáltási árban,

i) 26 s. sz. 483 h. sz. fentiekre irt szántóra »hlini« 19 frt kikiáltási árban, ezen részletekre a társtulajdonosok jutalékaira is a végrehajtási törvény 156 §-a alapján, továbbá,

j) 3 s. sz. 72 hsz. 43 ö. ir. sz. ház udvar mellékipületek és kert Weiser Jakab nevére $\frac{1}{16}$ részben irt ingatlanra 35 frt kikiáltási árban,

k) 4 sor 92/a hsz. rét ohrad a belsőségben ugyanancsak nevére irt $\frac{1}{16}$ részére 21 frt 25 kr. kikiáltási árban,

l) 7 s. sz. 526 h. sz. rét luteránky ugyanannak irt $\frac{1}{16}$ részére, 23 frt 25 krban megállapított kikiáltási árban,

m) 8 s. sz. 486 hsz. szántó roveň a kamence, ugyanannak irt $\frac{1}{16}$ részére 164 frt 25 kr. kikiáltási árban,

n) 10 s. sz. 478 hsz. szántó zahrady ugyanannak nevére irt $\frac{1}{16}$ részére 14 frt 50 kr. kikiáltási árban,

o) 13 s. sz. 485 hsz. szántó noveň a kamence ugyanannak nevére irt $\frac{1}{16}$ részére 74 frt 7 kr. kikiáltási árban,

p) 16 sor 514 hsz. rét lüki koncom $\frac{1}{16}$ részére 27 frt 44 kr. kikiáltási árban,

q) 21 sor 488/a hsz. szántó roveň és kamence $\frac{1}{16}$ részére, 63 frt kikiáltási árban,

r) 23. sor 525 hsz. szántó kamence $\frac{1}{16}$ részére, 45 frt 88 kr. kikiáltási árban.

s) 25. sor 634 a hsz. szántó hlini $\frac{1}{16}$ részére 13 frt 14 kr. kikiáltási árban.

t) 27 sor 636 hsz. szántó hlini $\frac{1}{16}$ részére 41 frt 81 kr. kikiáltási árban és

u) 28 sor 637/a hsz. szántó hlini $\frac{1}{16}$ részére 22 frt 57 kr. kikiáltási árban az ár-

verést elrendelte és hogy ezen ingatlanok az 1889. évi November hó 20-ik napján d. e. 9 órakor a Kis-Palugya község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez lefizetni, avagy a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Liptó-Szt.-Miklósi 1889. Augusztus 25-én

A lipító-szt.-miklósi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Gallasz,
kir. aljbiró.

Hirdetmény.

1889. évi szeptember hó 24-én d. e. 10 órakor Galanda Samu kir. körjegyző úr irodájában el fognak adni nyilvános árverés útján a szt.-péterai 13 és 23. sz. tjkvben irt, néh. gróf Nyáry szül. báró Révay Francziska hagyatékához tartozó és házak, gazdasági épületek, beltelkek- és a 49t katasztr. hold 253 □ ölnyi kiterjedésű szántóföldek, rétek, legelők- és erdőből álló ingatlanok.

A kikiáltási ár 45.000 frt tesz s venni akaró köteles ezen kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképp letenni.

Közelebbi értesítést kívánságra az alolirott ad.

Turócz-Szt.-Mártonban, 1889. évi szeptember hó 18-án.

MUDRŒN PÁL,
ügyvéd.

Most jelent meg!

Choroba uja babku

alebo

ŰCINOK PÁLENKY.

Erkölcsmesitő olvasmány a tót nép számára.

Egy darab ára 3 kr.

Megrendelhető

a turócz-szt.-mártoni magyar nyomdában.

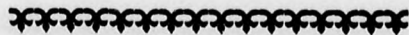
Ugyanott raktáron vannak

KÖRJEGYZŐI-

és

községi nyomtatványok

a legolcsóbb árák mellett.

Védjelo vait a nedvesség és hidegség ellen.

Főraktára az első és legnagyobb
LÓ-TAKARÓ GYÁRNAK,

szállít solidan és tartósan készített takarókat a következő bámulatos olesó árák mellett:

Első minőségű ló-takaró

190 cm. hosszú, 130 cm. széles, szürke alapszínű és színes sávokkal, sűrű és meleg, darabja csak

1 frt 80 kr.

Elegáns kensárga hintó-takarók,

négyszere, feketesárga vagy kékpíros sávokkal, 2 méter hosszú és 1 1/2 méter széles, darabja csak

2 frt 80 kr.

Pompás sárga kettős urasági-takarók

mint pompás szőnyeg is használható, darabja csak

3 frt 80 kr.

Százakra menő elismerő levél.

»Tessék a század számára a leggyorsabban további 10 darab kensárga takarót 2 frt 80 kr-ával hozzánk küldeni.»

Ő Felsége I. Ferencz József nevét viselő 4. cs. k. udnus ezred 7. százada.

Szétküldés azonnal mindenrová posta, vasút- vagy hajóval, utánvét mellett, vagy az összeg előleges beklüldésével. — Cz.m:

ló-takaró gyári raktár

RAUSCHER EDMUND,

Wien, Weissgärber 77. sz.

